

Glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Poslomska številka 1 Din. — V inostranstvu delu vsake drobne vrstice ali nje prostor 10 Din. • Izhaja vsako sredo ob 6 jutraj. — Episi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnega, reklamno in inseratni pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Otvoritev oblastnih skupščin.

Dne 23. februarja so bile prvič sklicane vse oblastne skupščine — 33 jih je v celi državi. Že v prvem zasedanju teh novih slovenskih deželnih zborov se je pokazalo, da hoče SLS vprav s pomočjo oblastnih skupščin priboriti Sloveniji tisto avtonomijo, ki je za nas Slovence v gospodarskem in kulturnem oziru edino rešilna.

LJUBLJANSKA SKUPŠČINA.

Zjutraj ob 8 so se zbrali vsi poslanci v posvetovalnici mestnega magistrata. Načelnik kluba SLS dr. Breclj je pozval vse poslance k sv. maši v stolnico. Vsi poslanci SLS so se je udeležili, drugi ne; »Jutro« in »Delavska politika« pa sta na račun te sv. maše v brezmejni surovosti napisala nekaj bogokletstev kot uvod v seje deželnega zbora.

Po sv. maši je s kratkim nagovorom otvoril sejo kot najstarejši bivši minister Jože Gostinčar, nakar je zastopnik upravnega sodišča izjavil, da so vsi poslanci pravilno izvoljeni. Pri oddaji pooblastil je izjavil dr. Breclj, da odstopa on, ki je bil v dveh okrajih izvoljen, v Ljubljani in pride na njegovo mesto dr. Adlešič, v Kranju je odstopil dr. Basaj (radi bolezn), na njegovo mesto pride Franc Uršič, v Kočevju odstopa Evg. Jarc (pridrži si pa črnomeljski mandat), na njegovo mesto pride učitelj Alojzij Peterlin, za Laško odstopa kaplan Zmavc in pride na njegovo mesto rudar Filip Kržnik.

Po prisegi se je volilo pravo predsedstvo. Izvoljen je bil z glasovi večine gosp. dr. Marko Natlačen za predsednika oblastne skupščine, za podpredsednika Jože Gostinčar, za tajnike pa Al. Peterlin, Hinko Lebinger in Iv. Majeršič.

Nato prebre vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka dolgo in izčrpno poročilo velikega županstva o gospodarskem, socialnem in kulturnem stanju ljubljanske oblasti.

Najpreje je s številkami razjasnil davčno moč ljubljanske oblasti, potem je natančno naštel imovino bivše Kranjske dežele, na kar je povedal, da bo proračun oblastne skupščine ena najtežavnejših nalog — potrebe so velike, denarja pa ni, novih davkov ne kaže nalagati.

Nato izčrpno porača o cestah in mostovih ter ugotovi, da je dolg države za naše ceste koncem leta narastel na 8 mi-

lijonov dinarjev, ker je država pobirala cestne doklade, ni jih pa vračala.

Obširno je govoril o uravnavanju rečnih strug ter o zgradbi hudournikov tekom zadnjih let. Naredilo se je malo, ker država ni dala za to potrebnih kreditov. V tem oziru čakajo oblastno skupščino ogromne naloge.

Potem je izčrpno podal sliko našega propadajočega kmetijstva. Omenjal je kmetijsko šolo na Grmu, mlekarsko šolo v Škofji Loki, ki pa ne more delati, ker ji država ni dala denarja, o gospodinjstkih šolah in tečajih, o osušanju ljubljanskega barja, o korejeh in govedoreji, o krizi vinogradništva, pri čemer je s številkami ugotovil, da je pridelek vina z ozirom na količino v ljubljanski oblasti tekom 14 let padel za več kot 50%. Govoril je o sadjarstvu, ki se pa ne goji tako, kot bi se moralo. Pohvalil pa je čebelarstvo, ki se zelo dobro razvija.

Ko je končno govoril še o zdravstvenem stanju, o socialnem skrbstvu, o obrti ter stanju naših šol, je sklenil svoje poročilo s pozivom na skupščino, naj se s složenim delom loti težkih nalog, ki jo čakajo.

Nato je vstal predsednik dr. Marko Natlačen, ki je predlagal udanostno brzojavko kralju Aleksandru ter je nato nadaljeval in rekel med drugimi:

**Vrnite nam naše premoženje
Protiv novim davkom.**

»Ker smatramo ljubljansko oblast za naravno in pravno naslednico nekdanje dežele kranjske, bomo predvsem skrbeli in zahtevali, da se nam izroči last in posest vse premične in nepremične imovine nekdanje dežele Kranjske oziroma Štajerske, v kolikor leži le-ta v območju naše oblasti. (Odobranje.)

Prevzeli bomo nase velik del onih nalog, ki jih je morala doslej vršiti država sama. Naloge, ki nam jih odkazuje zakon, pa bomo mogli izpolnjevati le, ako nam bodo na razpolago za to potrebna sredstva. Svesti pa smo si našega sedanjega težkega gospodarskega položaja slovenskega ljudstva, ki ne dopušča še novih obremenitev. (Veliko pritrjevanje.) Naše stremljenje pojde radi tega za tem, da si priborimo od države, ki bo z našim delom razbremenjena, potrebna finančna sredstva, tako da naše ljud-

stvo ne bo obteženo z novimi davčnimi bremenmi. (Tako je!)

Boj za avtonomijo se nadaljuje!

Leta 1918. se je s političnim zedinjenjem v skupno narodno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev udeležil tako zvani najširši program našega naroda, ki so si ga postavili voditelji našega naroda ob začetku, ko se je naš narod sploh začel politično zavdati, čeprav uresničenje tega programa ni popolno, ker je velik del našega naroda ostal izven državnih mej. A mi hočemo, da se v okviru uresničenejšega najširšega našega programa udeležijo tudi še tako zvani najozži naš program, ki je bil od nekdan izražen v besedah: Zedinjena Slovenija z široko zakonodajno samoupravo. (Viharno pritrjevanje in ploskanje večine.)

Uverjeni smo, da bo šele široka samouprava z zakonodajno močjo omogočila popoln razmah vseh sil našega ljudstva, njihovo prebujenje in pritegnitev k delu na gospodarskem, socialnem in kulturnem polju in da je to edina pot, ki vodi k ozdravljenju sedanjih težkih razmer.

V tem smislu bomo nadaljevali gradbo starega slovenskega programa z namenom, da dobi slovenski narod v tej državi svoje pravo.

Kaj zahteva SLS.

Po govoru dr. Natlačen je vstal dr. Breclj, ki je v imenu SLS prečital naslednjo slovesno izjavo:

Klub SLS, ki je edina prava zastopnica slovenskega naroda izjavlja:

Sedanja samouprava ne ustreza življenjskim potrebam slovenskega naroda.

Ugotavljamo, da se je SLS ves čas najodločneje borila proti tistim določbam ustave in zakonov, ki ustanavljajo sedanje oblastne skupščine.

Vzor SLS je bil vedno, je in ostane zakonodajna samouprava zedinjene Slovenije. (Viharno odobranje in ploskanje.) Naš narod je zrel za tako samoupravo in zaujo se bo boril, dokler je ne doseže. (Ponovno gromovito ploskanje večine.) To borbo nam pa narekuje tudi ljubezen do naše zedinjene države, ki se bo po notranji preureditvi na osnovi zakonodajnih samouprav na znotraj in na zunaj zelo okrepila — tudi v uteho in zaslombo našim bratom izven meja naše države. (Velikansko odobranje, ploskanje in manifestacije našim bratom od vse zbornice.)

Ker pa vidimo v sedanjih samoupravah vendar nekaj prvi začetek in korak do našega vzora, hočemo, v kolikor nam ustava in zakoni dovoljujejo, zastaviti vse svoje moči, da bo sedanja oblastna skupščina kar najbolj izrabila ta tesen delokrog za izboljšanje težavnega položaja našega ljudstva.

Da se omogoči uspešno delovanje oblastne skupščine, zahtevamo:

Da ostane prejšnja deželna imovina neokrnjena oblastni samoupravi kot zakoniti naslednici bivše dežele in da osrednja vlada vrne tiste dele te imovine, ki jih je zaradi izrednih razmer prevzela začasno v svojo upravo. (Viharno pritrjevanje.)

Da osrednja vlada prepusti oblastni samoupravi potrebna finančna sredstva in ji s tem omogoči svobodno delovanje za narodne, kulturne, socialne in gospodarske potrebe našega ljudstva. (Ponovno odobravanje.)

Sedanji gospodarski položaj je izredno težak, tako da ljudstvo ne prenese novih davčnih bremen. Današnje gospodarsko krizo je mogoče rešiti samo z vztrajnim delom samoupravnih teles, kar pa brez zadostnega in trajnega financiranja ni mogoče.

Nato so podali svoje izjave še liberalci, samostojneži in socialisti.

Volitev oblastnega odbora.

Z ozirom na slabe finance je SLS sklenila, da se bo volilo v oblastni odbor najmanjše število članov, ki je dopuščeno in sicer pet. Izvoljeni so bili:

dr. Marko Natlačen,
dr. Anton Breclj,
dr. Juro Adlešič,
dr. Anton Milavec,
župnik Peter Hauptman.

Predlogi.

SLS je vložila naslednje predloge:

1. Da se zagotove deželnemu zboru dohodki in vrne imovina bivše dežele Kranjske, ali česar naj oblastni odbor takoj stopi v pogajanja z Belgradom (Evg. Jarc in tovariši).

2. Naj oblastni odbor skuša preprečiti odpuščanje rudarjev v Trbovljah (Križnik in tovariši).

3. Naj oblastni odbor priskočij na pomoč po povodnji prizadetim (Iv. Uršič in tovariši).

4. Za most čez rečico Dovško (Tratnik in tovariši).

5. Za pospešitev regulacije Sotle in Save (Tratnik in tovariši). Žerjavovci so vložili predlog glede financiranja deželnih zborov.

Nato so se izvolili finančni odseki, odsek za uredbe in odsek za prošnje in predloge. Pri teh volitvah so žerjavovci in samostojneži nastopili skupno.

Odseki so imeli takoj sejo. V finančnem odboru so stavili žerjavovci predlog, naj deželni zbor državo toži na državni svet za imovino bivše dežele Kranjske. Žerjavovci so postali v besedah strahotni in nomisti. SLS je seveda odločno odklonila žerjavovski predlog, da bi se toževali z državo, če se z njo niti še pogajali nismo.

Boj za poslovnik.

V 3. seji oblastne skupščine se je obravnaval in sprejel poslovnik, ki določa red, kako naj se seje vrše, da bodo čimbolj plodne.

Glavno načelo naše stranke je, da se pri sejah kolikor mogoče plodno in varčno porabi čas, to je: da se govori res samo toliko, kot je neobhodno potrebno in da se čim več koristnega naredi. Tako načelo je velike važnosti že radi varčevanja. Nihče ne dvomi, da je treba poslancem plačati stroške in zamudo časa. Čim krajši so govori, čim bolj se gospodarji s časom, tem več se privarčuje pri dnevnicah. Zato je SLS sklenila, da smejo govorniki govoriti le določen čas, ne po cele ure, da se sme priglasiti le določeno število govornikov in da razni predlogi pridejo na vrsto po sejah. Zakaj če se mora vsak predlog obravnavati takoj, ko je stavljen, bi nagajivi poslanci vsak čas lahko motili in zadrževali seje z nepotrebnimi predlogi.

Žerjavovci in samostojneži seveda niso bili tega mnenja. Kdaj se je njim še smilil ljudski denar?

Zato je SLS krepko odbila te namere žerjavovcev in samostojnežev, katerih glavni namen je, kakor se vidi, čimbolj ovirati delo v oblastni skupščini, da bi mogli potem vpiti: glejte, SLS ima večino v skupščini, a ničesar ne naredi. Z novim poslovnikom, ki ga je oblastna skupščina že prejela, je SLS temeljito prekrižala te račune ter tako ljudstvu prihranila stotisoče dinarjev, ki bi jih sicer morali izmetati za dolgovozne, hujskajoče in razdiralne govore žerjavovcev in samostojnežev. Oblastna skupščina je zato tu, da dela, ne pa da govori in razgraja. Za take žerjavovske in samostojne špase naše ljudstvo nima ne smisla ne denarja.

Žerjavovci žalijo naše ljudstvo.

V debati je zastopnik žerjavovcev v svoji skrajni nerodnosti žalil naše volivce, čaš, da so liberalni volivci inteligentni ljudje, volivci SLS pa da so bolj ob strani. V zbornici je nastal radi teh surovosti, ki že sami kažejo »inteligenco« žerjavovcev v polni luči, velik vihar, tako da so morali liberalci besedo čedno nazaj jemati. Kakšna je inteligenca velikega dela liberalnih volivcev, je dovolj velik dokaz bivši Orjuna, mehikansko preganjanje krščansko mislečega učiteljstva in uradništva, ogromne milijonske goljufije liberalne gospode po raznih propalih bankah, skrajno podlo in umazano pisanje »Jutra« itd. Ne inteligenca drži skupaj liberalno stranko, temveč največ sovraštvo do vere in morale izkvarjenost. Tiste častne izjeme, ki so med njimi, same ne vedo, zakaj so tam.

Dnevnice.

Tudi z dnevnicami so gnali nasprotniki veliko komedijo. Nihče ne dvomi, da morajo biti poslancem povrnjeni stroški, ki jih imajo kot poslanci. Prenočevanje in prehrana v Ljubljani stane, poleg tega pa zamude veliko lastnega poklicnega dela. Ne samo za kmeta in delavca je poslanstvo velika gmotna žrtve, tudi za zdravnik in advokata, ki stanujeta v mestu, ker

med tem časom ne moreta delati svojega dela, od katerega imata kruh.

Največ so imeli govoriti samostojneži. Večina je določila dnevnic na 150 Din (v narodni skupščini v Belgradu so 300 Din), samostojneži (in liberalci) so predlagali 100 Din.

Da je to samo ~~razvidno~~ razvidno iz tega, da sta v istem času zahtevali žerjavovska in samostojna stranka, naj se poslovnik tako uredi, da vsak govornik govori, kolikor časa hoče in stavi predloge, kadarkoli hoče. Hoteli so doseči, da se omogoči obstrukcija. Na ta način bi se seje oblastne skupščine tako zategnile, da bi veljale več kot vsa oblastna samouprava in še bi se nič ne naredilo. Ze ta dolga in brezploдна debata o poslovniku je pokazala, kakšne stroške bi moralo plačevati naše ljudstvo za psovke, ki bi jih žerjavovci v skupščini metali na to isto ljudstvo.

Naredimo majhen račun:

Po poslovniku, ki ga je stavila SLS, se bo neka določena tvarina lahko obravnavala in zaključila v enem dnevu. To bo stalo skupščino $53 \times 150 = 8950$ Din.

Po poslovniku, ki so ga hoteli imeti žerjavovci in samostojneži, bi se ista stvar zavlekla najmanj na 4 dni, večkrat pa še na 6 do 10 dni. Torej bi v najboljšem stala ista stvar oblastno skupščino

$53 \times 100 \times 4 = 21.200$ Din.

Zato je jasno, da SLS na predloge samostojnežev in žerjavovcev ni smela in ni mogla iti.

Samostojneži in kmetje.

Zajemljivo pri vsem tem je tole: Samostojneži, ki pravijo, da so zastopniki kmetov, so v skupščini povsod in dosledno pridno pomagali žerjavovcem, dasi je vprav zastopnik žerjavovcev grdo žalil naše kmetstvo in delavsko ljudstvo. Liberalci ostane liberalci, pa naj bo mu ime žerjavovec ali samostojnež: za kmeta in delavca nima srca.

MARIBORSKA SKUPŠČINA.

V Mariboru se je izvršila otvoritev oblastne skupščine na isti način kot v Ljubljani. Starostni predsednik je bil gosp. Miloš Levstik. Odstopili so poslanci Vladimir Pušenjak, dr. Leskovar in dr. Kovačec, namesto katerih so bili poklicani Šerbinček, Napast in Ovčar.

Za predsednika je bil izvoljen dr. Josip Leskovar, za podpredsednika Jakob Rajh iz Ljutomera, za tajnike dr. Ivo Kečkeš, France Hrastelj in Al. Neudauer.

Na to je dvorni svetnik dr. Stare podal velikožupansko poročilo o gospodarskem, socialnem in kulturnem stanju štajverske oblasti, nakar je dr. Veble v imenu SLS podal enako izjavo kot dr. Breclj v Ljubljani.

V oblastni odbor so bili izvoljeni:

dr. Josip Leskovar,
Alojz Supanič,
Marko Kranjc,
dr. Andrej Veble,
Jurij Kučevnik.

Nato so se izvolili še odseki kot v Ljubljani.

SLS je vložila celo vrsto gospodarskih predlogov, ki jih žal radi pomanjkanja prostora ne moremo navesti.

Skupščina je soglasno sklenila, da najame 200.000 Din posojila za hitro pomoč zoper netljivost živine.

Vihar v narodni skupščini.

Narodna skupščina se je pretekli teden bavila z notranjim ministrom Božo Maksimovičem, ki so ga radičevci obdolžili velikih nasilij za časa volitev v deželne zbornice. Obtožnice pa druge stranke niso hotele podpisati, češ, da so radičevci, ko so bili še v vladi, javno odobravalii Maksimovičevo delo in rekli, da so volivna nasilja — državna potreba.

Ko se je v skupščini pralo Maksimovičevo perilo, se je zgodilo, da je topčiderski komisijski komisar Sokolović do krvi pretepel nekega Rističa. Sokolović je znan kot nasilen uradnik, Rističa pa tudi opisujejo kot nasilnega in pijači udanega človeka. Ko so opozicionalni poslanci to zvedeli, so pripeljali do krvi pretepenega Rističa v narodno skupščino, kjer so ga do nagega slekli in kazali po dvoranji. Ob tem divjaškem skandalu je nastal strahoten vihar, ženske so bežale z galerij, predsednik je takoj prekinil sejo, vlada pa je sklicala ministrski sejo, katere se je udeležil tudi dr. Korošec.

Dr. Korošec je takoj najodločneje zahteval, da se komisariju Sokoloviću takoj prepove nadaljnje službovanje ter da se uvede najstrožja preiskava. Vlada je to Koroščevo zahtevo takoj sprejela ter izvršila. Ko se je seja zopet otvorila, je skupščinski predsednik z vso ostopostjo obsodil grdo dejanje, ki so ga zakrivali nekateri poslanci z nagim človekom, ker nam v inozemstvu taki škandali na ugledu silno škodujejo. Ministrski predsednik pa je takoj odšel v dvor, kjer je o škandalu poročal ter pot m izjavil, da bo poslance, ki so naredili to grdobijo, kaznovalo ljudstvo samo.

Nato se je nadaljevala razprava o obtožnici zoper Maksimoviča. Maksimović sam je govoril 4 in pol ure ter v resnici zelo spretno pobil vse skrajno nerodno in površno sestavljene obtožbe. Brez dvoma bi imel notranji minister veliko težje stališče, ko bi bili v tožbi navedeni čisto doognani slučajji. Pa vprav takih obtožnic ne navaja, temveč kar na splošno obtožuje Maksimoviča, da je on kriv nasilij, ki jih je zakrivil ta ali oni volivni komisar na svojo roko.

Uspeh tega zelo spretnega in posrečenega zagovora notranjega ministra je bil, da je glavni radičevski govornik dr. Basariček, ki je prejšnji dan najbolj rohnol proti Maksimoviču, drugi dan v daljšem govoru izjavil, da notranji minister nasilij ni kriv. Dr. Basaričkov govor, ki je obtožnico lastne stranke, postavil na laž, je izzval strašno ogorčenje med radičevci. Radičevski poslanci so takoj odšli v svojo sobo, kjer so sklenili, da bodo Basarička takoj izključili iz kluba, češ, da ni govoril v imenu radičevcev, temveč v svojem imenu. Cela skupščina je z velikim začudenjem gledala na to popolno brezglavost radičevske stranke. Dasi je bila s tem bitka za radi-

čevce že izgubljena, je vendar le še kot zadnji govoril Radičev nečak Pavle Radič, ki je surovo napadal ljubljanskega škofa dr. Jegliča. Ko so na to naši poslanci krepko odgovarjali, so radičevci z najgršimi izrazi začeli psovati slovenske duhovnike.

Na to je vstal minister za agrarno reformo Milan Simonović, ki je izjavil, da vlada vsako nasilje obsoja ter da je tudi v slučaju Sokolović-Ristič storila svojo dolžnost.

Končno se je izvršilo glasovanje, v katerem so radičevci pogoreli za 18 glasov.

Naši ministri na delu.

ODPRAVLJENA CARINA NA GALICO, ŽVEPLO IN SOLITER.

Na predlog poljedelskega ministra dr. Kulovca je ministrski svet odpravil carino na modro galico, žveplo in čilski soliter. Niti Pucelj niti Žerjav vsa leta nista mogla tega doseči, dr. Kulovec je to izpeljal v enem mesecu.

Na predlog ministra dr. Kulovca je konferenca prizadetih ministrstev sklenila, da dobi Hipotekarna banka posojilo 50 milijonov dinarjev za vodne zadrage v Bački, Banatu in Baranji, da se popravijo vodni nasipi ter s tem preprečijo prihodnje ogromne povodnji. Na isti konferenci se je obravnavalo o kreditih za uravnavo Drave, Save in Donave. Tudi to vprašanje bo v kratkem rešeno.

Za popravo in zgradbo novih cest se bo najelo notranje posojilo 500 milijonov dinarjev. Na ta način se bo obenem omejila velika brezposelnost, ki vlada po nekaterih delih naše države.

Isto tako se v finančnem ministrstvu izdeluje načrt, kako rešiti prezadolžene kmetije s tem, da se dolgovi na menicah spremene na zemljiške dolgove.

Minister dr. Kulovec je za 6. t. m. sklical zborovanje slovenskih trgovcev savinjskega hmelja, kateremu grozi nevarnost.

Kako „Domovina“ laže.

»Avtonomija je zdaj izginila iz klerikalnih predalov kakor kafr.« Čisto navadna laž, ki smo jo že opetovano dokazali. Dne 23. februarja, torej pred dobrim tednom, ob otvoritvi deželnega zbora, je vnovič dr. Breclj v imenu kluba SLS javno in svečano izjavil med drugim: »Ideal SLS je bil vedno, je in ostane zakonodajna samouprava zedinjene Slovenije. Naš narod je zrel za tako samoupravo (avtonomijo) in zanjo se bo boril, dokler je ne doseže.« Vse to so slišali pri seji tudi žerjavovci, a vendar — »Domovina« laže naprej.

»Mi ne zahtevamo čudežev od SLS.« Tudi to ni resnica. Zahtevate jih, kajti skoraj vse davke, ki ste jih naprtili našemu ljudstvu v povojnih letih, hočete, da naša stranka odpravi v enem dnevu. Vsak pameten človek ve, da je to nemogoče.

»Nova vlada je sklenila, naj se izdatki novih oblasti v Sloveniji krijejo z novimi davki, ki jih ima v obliki doklad skleniti oblastna skupščina.« Grda laž! Vlada ni nič podobnega sklenila in v naši oblastni skupščini je v imenu SLS izjavil dr. Natlačen čisto jasno: »Svesti pa smo si sedanje-

ga težkega gospodarskega položaja slovenskega ljudstva, ki ne dopušča še novih obremenitev. Naš stremiljenje pojde radi tega za tem, da si priborimo od države, ki bo z našim delom razbremenjena, potrebna finančna sredstva, tako da naše ljudstvo ne bo obteženo z novimi davčnimi bremenii.« Vse to ve tudi dr. Žerjav, vendar »Domovina« brez sramu hujska in laže dalje.

»SLS je glasovala proti temu, da bi se postavili pred sodišče ljudje, ki so se okoristili z državnim denarjem.« Grda žerjavovska laž, kajti po sprejetem tozadevnem predlogu SLS 9. februarja dobimo poseben zakon proti korupciji, po katerem bodo morali vsi krivci pred sodišče in bo uvedeno posebno strogo nadzorstvo, da se v bodoče zlorabe državnega denarja že v kali zaduše. Vse to ve tudi »Domovina« in vendar zlobno laže naprej.

»Novi davki se obetajo« hujska »Domovina« kmete, obrtnike, trgovce, delavce. Zopet grda laž! Odkar je SLS v vladi, se noben davek niti za ficek ni povišal, nasprotno nekoliko znižal, n. pr. dohodnina. »Domovina« pa le laži še naprej o novih davkih!

»Klerikalci so odpravili finančno samostojnost oblastnih skupščin.« Ni res! Finančno samostojnost oblastnih skupščin ste odpravili vi z glasovanjem za centralistično ustavo in naša stranka se mora držati v tem oziru zakona, ki ste ga ustvarili vi, žerjavovci. Da so vrli naši voditelji vzlic vsem zaprekam dosegli, da bo odslej nadzoroval občine in potrjeval račune oblastni odbor in ne državna oblast, je vsekakor velik napredek k resnični slovenski samoupravi. Razumemo, da vam ni všeč, ker bo tudi nekaj žerjavovskih občin in njih gospodarstvo poslej pod strogim nadzorstvom zastopnikov večine slovenskega naroda. Ne moremo pomagati!

»Ljubljanski škof je dekana Koblerja razrešil dekanijske službe čisto iz političnih ozirov.« Laž! Za razrešitev so bili mero-dajni strogo notranji cerkveni vzroki. Dopisnik »Domovine« naj se potru-di, da dobi vpogled v tozadevni odlok in videl bo, kako grdo je nalagal svoje verne čitatelje.

»Če je duhovnik v posvetnih zadevah proti nam, smo mi proti njemu, v njegova verska opravila pa se ne vtikamo.« O ti grda hinavščina! Ves svet ve, kako je »Domovina« hudobno pisala o raznih strogo verskih zadevah, n. pr. o Sv. Trojici, o Materi božji, o sv. Frančišku itd. in kako neopravičeno laže in piše o mnogih vse časti vrednih duhovnikih. Pristojna cerkvena oblast je že opetovano izrekla, da je »Domovina« pravemu verskemu življenju — nevaren list. Vse ji je na poti: služba božja, procesije, misijoni, razne verske bratovščine itd., sploh v manjši ali večji meri vtake svoj smrdljivi jezik v vse, kar pospešuje lepo versko življenje in kar služi veri in Cerkvi. Žerjavovski hinavci bodo seveda vzlic jasnim dokazom še dalje pisali, da niso proti veri in Cerkvi, ker očitvidno žive od — laži.

»Po krivdi SLS se davek na ročno delo ne bo odpravil.« kriči »Domovina«, ko danes ves svet ve, da je tudi ta davek bil sklenjen takrat, ko so bili v vladi samostojni demokrati in ga je podpisal sam dr. Žerjav. Treba bo časa in truda, da popravi

naša stranka strašne grehe žerjavovske gospodarske politike. Tudi davek na ročno delo pride na vrsto, vendar čisto gotovo ne ravno tedaj, ko bodo hinavsko zahtevali njegovo odpravo prijatelji in zaščitniki še danes nekaznovanih — Fakinovih morilcev.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Domoljub je pač namenjen za največje tepee med Slovenci«, je napisalo »Jutro« v 44. številki. — Kaj ne, ljudje božji, jako »napredna« in »likana« je jutrovska šimigospoda. Pa se še jezi, če nesramnim zabavljajem ne pusti slovensko ljudstvo besede v vodstvu oblastnih skupščin! Le čakajte, bankokrati, — »tepec« vam bodo že še dali vetra!

Pokvarjena gospoda vseh vrst. O njej piše zadnji »Kmetijski list« in pravi: »Strahovit polom bodo doživeli gospodski pokvarjenci in izkoriščevalci kmečkega ljudstva, kadar bo kmet spregledal vso farbarijo, s katero ga gospoda farba že nekaj stoletij.« Se pridružujemo. Še se vam bo slabo godilo, če smemo verjeti vašemu prorokovanju.

Raje z žerjavovci kot z večino slovenskih kmetov in delavcev. Kdo tako? Oblastni poslanci samostojnežev. Čeprav naša stranka ne potrebuje od njih v oblastnem zboru nobene pomoči, ponudila jim je v vsakem odseku po enega člana, ako giasujejo pri dotični volitvi z nami. Ali mislite, da so hoteli? Ne. Raje so volili žerjavovsko gospodo. Ljudje, ki vpijejo o enotnem nastopu vsega kmečkega ljudstva v državi, nočejo z ogromno večino slovenskih kmetov. Volivci SLS, povejte to podeželskim samostojnežem.

Radikalno-popovsko vlado imenuje Radič sedanjo vlado. »Kmetijski list« že ve, kadetrim njegovim obževalcem izrekamo tem potom z obžalovanjem — svoje čestitke.

Z Bogom začni vsako delo. Držeč se lepega slovenskega običaja, so se udeležili oblastni poslanci SLS pred otvoritvijo skupščine slovesne svete maše. Izobražen brezševrec bi ob taki priliki vsaj molčal, žerjavovsko »Jutro« pa se radi tega sirovo norčuje iz službe božje, sv. Duha in večnih načel. Naši ljudje naj si to dobro zapomnijo in naj vedo, da je kakršnakoli zveza s takimi ljudmi tudi v gospodarskih zadevah — popolnoma izključena. Ali ne kličejo taka bogokletstva prokletstvo božje nad vse naše delo?

Tudi rdečarska »Delavska politika« se grdo norčuje v spisu pod naslovom: »Prid' sveti Duh!«, ker so naši poslanci šli pred otvoritvijo oblastne skupščine k službi božji, nekateri drugi pa nalašč v tem času — na golaš. In taka stranka naj izobražuje v kateremkoli društvu naš narod in našo mladino! Ali je mogoče, da bi ljudje, ki drzno in bogokletno zametujejo pomoč od zgoraj, mogli kdaj priboriti trpečemu delavnemu skruju trajni boljši kruh? — Delavci, premislite in sodite!

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in blazine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mešni trg 10

d Poziv vojaških novincev v službovanje. Dne 14. marca 1927 ob 8 zjutraj se morajo prijaviti regruti rojeni 1906 in starejši, ki so bili regrutovani in usposobljeni v 1926 in 1927 letu, radi nastopa kadrovske službe in sicer v štabu komande ljubljanskega vojnega okruha, vojašnica vojvode Mišiča, vhod od Pražakove ulice ali od Tabora. Na odsluženje kadrovskega roka bodo naznačenega dne odpravljeni s transportom regruti sledečih vrst orožja: konjice kraljeve garde, artilerije kraljeve garde, konjice, konjiški pionirji, konjiški telegrafisti, poljska artilerija, gorska artilerija, havbička artilerija, težka armijska artilerija, pionirji, pontonirji, reflektori, železniška komanda, wzarji, telegrafisti, marveni (živinski) bolničarji, poki, prva partija mornarice in prva partija letalcev. Za prednje edinice se je pozvalo tudi nekoliko regrutov rokodelcev iz pehote. Ostali regruti, ki so bili regrutovani za pehoto, se bodo pozvali tako, da se javijo za nastop kadrovske službe dne 27. marca 1927 ob 8 istotam; oni za avtokomando 19. aprila 1927. Za slučaj, da rekrut ne dobi pravočasno poziva, naj mu služi to obvestilo v ravnanje. Ta poziv velja samo za one regrute, ki so domovinsko pristojni v območje okrajnega glavarja: Ljubljana okolica, Kranj, Radovljica, Kamnik, Novo mesto, Kočevje, Logatec in mestnega magistrata Ljubljana. Vsi regruti se opozarjajo, da se prigrasijo pravočasno, trezni, toplo napravljeni in obuti. — Komanda ljubljanskega vojnega okruha.

d Slovenska vez. Naša slovenska usoda je taka, da nas od nekaj trgajo in dele na vse strani. Pa če nas državne meje sekajo, nekaj nas drži le skupaj: to je naš materni jezik. S tem nas veže vse Slovence v eno že 75 let Družba sv. Mohorja po svojih knjigah. Kjer so Slovenci, tam je Mohorjeva knjiga: doma, v Ameriki, v Egiptu, na Kitajskem, na Vestfalskem. Zato veljaj: Kdor je veren Slovenec — vsak v Družbo sv. Mohorja! Ta vez jezika mora biti čedalje bolj trdna in močna! Hitro se vsak vpiši! Za 20 Din dobiš kar pet knjig!

d 3. avstrijska gostilničarska obrtna strokovna razstava v Gradcu. V Gradcu na Štajerskem se bo vršila od 30. aprila do 8. maja 3. avstrijska strokovna razstava za gostilničarsko, hotelsko in kavarnarsko obrt kakor tudi za tujski promet. Razstava bo predočila cela, do podrobnosti opremljena podjetja, kakor n. pr. mestni hotel, podeželsko gostilno, kolodvorsko restavracijo, kavarno itd.

d Priznati morajo. Socialisti v Ljubljani so imeli svoj shod v Mesnem domu. Glavni govornik je moral kljub zabavljanju na SLS priznati, da minister za socialno politiko dr. Gosar res dela za zboljšanje delavskih razmer in da je izdal naredbe, kakršnih doslej še ni noben drug minister za socialno politiko.

d Marčeva priloga Novice v slikah izide s prihodnjo številko.

d Za romanje v Lurd se še sprejemajo priklasi prihodnji teden. Kdor želi spomlad

obiskati to največjo Marijino božjo pot, kdor hoče videti cvetočo pomlad na rivieri, kdor se hoče pokloniti Mariji v Einsiedeln v Švici — tisti naj pošlje svoj naslov na Prosvetno zvezo v Ljubljani, Miklošičeva 7. Stroški za vožnjo, hrano in stanovanje so proračunani na 3250 Din. Romanje traja od 19. do 30. aprila.

d Knjigoveški tečaj za knjižničarje po naših katoliških prosvetnih društvih se bo vršil v Ljubljani v nedeljo 6. marca od 9 do 12 in od 2 do 6 v prostorih Prosvetne zveze. Društva, ne odlašajte s prigrasiti, ker bodo h tečaju pripuščeni le oni, kateri se prigrase Prosvetni zvezi.

d Na župnijo Zasip pri Bledu je bil umeščen g. Anton Demšar, dosedaj kaplan v Mengšu.

d Semenaj v Račai pri Čušperku se bo vršil dne 11. marca.

d Raka, Velik sejem bo v sredo, dne 9. marca.

d Viničarski devetmesečni tečajji se uvedejo s prvim marcem v Pekrah pri Mariboru ter na Kapeli pri Radencih. Gojenč bodo imeli prsto hrano in stanovanje. Sprejmejo se le viničarski in kmetijski fantje iz mariborske oblasti. Tečaje financira vlada.

d Tridnevni sadjarski tečaj v Kranju. Kmetijske in sadjarske podružnice sodne ga okraja Kranj priredijo 10. marca tridnevni sadjarski tečaj v Kranju. Na tečaj se bo praktično poučevalo v vseh stvareh, ki so naprednemu sadjarju potrebne, osobito o cepljenju, sajenju in oskrbovanju sadnega drevja. Kmetijske in sadjarske podružnice naj prigrasijo pismeno do 7. marca kmetijskemu okrajnemu referentu v Kranju vse tiste, ki se obvežejo vztrajati na tridnevnem tečaju. Tečaj bo vodil oblastni sadjarski referent Kafol s sodelovanjem okrajnega kmetijskega referenta g. Hladnika in ravnatelja g. Žirovnika.

d Prodaja državnih srečk na obroke. Na razna vprašanja radi državnih srečk, katere v tem času razpečavajo razni potniki po vsej Sloveniji, smo se informirali na merodajnem mestu in dobili sledeča pojasnila: V prvi vrsti se ponuja tako zvana dva in pol odstotna vojna odškodnina (ratna šteta), katere nominalna (označena) vrednost znaša Din 1000 za 1 komad, dejanska sedanja (tečajna) vrednost pa je okrog Din 335. Od teh srečk se amortizira, to se pravi izvleče in izplača vsako leto enkrat 25.000 komadov in sicer 15. januarja ter plača država za vsako srečko polno označeno vrednost, to je Din 1000. Razen tega se žreha vsako leto 15. februarja še 188 dobitkov in sicer znašajo isti od najvišjega Din 1.000.000 do najnižjega Din 5000. Vsako leto se tudi plačajo obresti od vsakih nominalne Din 1000 Din 25 in sicer pri davčnih oblastih, poštno-hranilničnem uradu in finančni delegaciji. Omeniti moramo, da je teh srečk v prometu 4.200.000 komadov. — Kakor gori omenjeno, je vredna taka srečka danes Din 335, potniki pa zahtevajo za te srečke v odplačevanju v mesečnih obrokih veliko

več ter so pri tem računane zelo visoke obresti in pa potnikovi stroški. N. pr. v onem slučaju je zahteval potnik za tako srečko Din 464, katera mora biti odplačana v 16-mesečnih obrokih po Din 29, tako da plača kupec Din 129 preko sodanje dejanske vrednosti za stroške, obresti itd. Poleg teh srečk pa ponujajo tudi srbske tobачne srečke po nominalu Din 10 in srečke srbskega rdečega križa po nominalu Din 20. Te srečke se izžrebajo vsako leto in se v najboljšem slučaju lahko zadene Din 100.000. Svetujemo pa, preden kdo gornje srečke kupi, naj se obrne naravnost na domače slovenske bančne zavode, kjer bo dobil natančna navodila, da srečk ne preplača.

d V Zagrebu so postavili tri javne ure, in sicer pred kolodvorom, na Jelačićevem in Wilsonovem trgu. Goni jih elektrika.

d Ponarejena paprika. Na debelo ponarejena paprika razni subotički veletrgovci s tem, da pravi papriki primešajo koruzno moko. Ker je vojvodinska paprika, zlasti iz okolice Horgoša, svetovnoznana, se pridelovalci boje, da bodo ti sleparski veletrgovci ta ugled uničili. Zato so sklicali velik shod, na katerem so odločno obsojali to goljufijo ter zahtevajo državno preizkuševališče za papriko. Tudi vina se še veliko ponareja v Vojvodini.

d Bitka med Orjuno in Srnao (srbska orjuna) se je vršila prejšnji teden v Zemunu. Bilo je nekaj ranjenih, med njimi neki Slovenec-orjunas. Policija jim je pohladila prevročo kri.

d Umrli je včeraj v Ljubljani po zelo dolgotrajni, mučni bolezni, večkrat prevadena s sv. zakramenti v 72. letu starosti gospa Cecilija Špan roj. Grošelj. Pogreb se vrši v četrtek, dne 3. t. m., ob 4. uri popoldne iz žalnega doma Vošnjakova ulica (Cesta na Gorenjsko železnico) št. 4. Preblagi rajnici naj sveži večna luč! Preostanim naše sožalje!

d Umrli je v Butanjevci pri Vrhniki posestnik g. Anton Malovrh v 64. letu starosti. Rajni je bil vzoren gospodar in naročnik naših časopisov. Bog mu daj večni mir!

d Nesrečna smrt na žagi. V Sodražici na žagi trgovca Oberstarja je delavca Karla Pavlina pograbil stroj, ga z veliko brzino ovil za obleko okrog osi ter tako butal ob tramovje z njim, da mu je čisto odtrgal obe nogi ter ga do golega slekel. Bil je seveda takoj mrtev. Star je bil šele 21 let.

d Poholjševalnica za kazence se bo ustanovila pri moški kaznilnici v Mariboru in sicer na njenem posestvu v Rogozah pri Hočah.

d Požar na velesejmu. Za nekim paviljonom velesejma je začelo goreti. Menda so zadaj otroci zakurili ogenj. Takoj je bil paviljon v ognju. Ker so vse velesejmske zgradbe lesene, je bila nevarnost, da objamе požar vso skupino. Ljubljanski gasilci pa so bili takoj na mestu ter so požar udušili. Škoda pa je še vedno znatna.

d Z gostije v smrt. Pri Sv. Martinu pri Vurbergu v mariborski okolici se je zgodil tale žalosten slučaj: Dne 21. februarja sta bila poročena Franc Krajnc iz Ciglenc in Marija Rojko iz Rogoznice. Gostija se je praznovala po stari navadi najprej na nevestinem domu. Dne 23. februarja so prišli

svatje na ženinov dom, da bi se tamkaj še malo razveselili. Gostovanje na ženinovem domu je bilo prav prisrčno in vsa družba se je razšla prav židane volje 24. februarja ob 6 zjutraj. Ob pol osmih zjutraj pa je izginil nenadoma z doma ženinov oče Franc Krajnc. Domači so bili skrajja prepričani, da je stopil v kako trgovino in šele ob 11 dopoldne ga je našel mlajši sin obešenega v gozdu ne daleč od hiše, kjer je bila pred par urami vesela gostija. O vzroku samoumora se veliko govori; kaj je res, pa Bog vedi.

d Ljubljanska porota. 20 letni Ivan Svetina z Mlinega na Bledu je v nekem pretepu na Bohinjski Beli 31. oktobra 1926 do smrti zaklal 19 letnega Franca Šimenca z Bohinjske Bele. Fantje namreč rajši po oštarijah hodijo, pijejo, se prepeajo in koljejo, kot pa da bi se vzgajali v orlovskih društvih, od česar bi imeli na duši in telesu ter gospodarstvu neprecenljivo korist. Svetina je dobil dve leti težke ječe. Kdo ima profit? — 26 letni nasilnež Josip Lebečnik iz Motnika je nevaren človek. Kogar dobi na piko, ta je revež in si ni niti življenja varen. To je skušil tudi Franc Hribar, ki ga je obtoženec iz same nevoščljivosti tako močno oplazil z drikeljem po glavi, da je Hribar umrl. Lebečnik je dobil eno leto in 8 mesece ter mora plačati vdovi 10.000 Din odškodnine. — 24. februarja je stal pred porotniki poklicni vagabund in tat, nevarni Franc Klemen, ki ima nešteto tatvin in vlovom na vesti. Pri zaslišavanju je vedno le odgovarjal, da je vse pozabil. Mož je dobil pet let in mora povrniti vse, kar je pokradel. — Mlad mesar Branko Pintar, ki je hotel na svoje začeti z mesarjivo v Lokvah pri Delnicah, ni imel denarja. Prišel je v Ljubljano ter prenočil pri svojem znancu sejmarmu Primožiču, ki pa je bil velik čudak. Imel je dosti denarja. Ponoči je Pintar vzel sekuro ter Primožiča ubil kot vola. Izgovarja se, da je to storil v napolsnu in da ga je Primožič hotel zapeljati v pohotna dejanja. Po umoru jo vzel denar ter se vrnil v Lokve. Policija pa je bila stvari kmalu na sledu. Porota ga je obsodila na smrt in vešalih.

d Zope: so ga prijeli. Namreč svetovnega potepuha Alojza Ravšla, ki je ponarejal tisočdinarske bankovce in ki se mu je že parkrat posrečilo uiti. Sedaj je precej razkošno živel, kar ga je izdalo.

d »Razoroževanje.« V tem letu bo Anglija zgradila 15 novih vojnih ladij.

d Španska bolezen v Bolgariji razsaja z vso močjo. 78.000 oseb je bolnih, 2204 jih je po bolnicah umrlo. Samo v Sofiji je bilo prejšnji teden 5500 slučajev španske bolezni, med temi 130 smrtnih.

d Bogata dedinja. V Nemčiji služi pri nekem mesarju dekla Marija Draxdorf. V Ameriki ji je umrl stric, ki ji je zapustil pet milijonov dinarjev, kar bo zneslo čez eno milijardo naših kron. Kakor hitro je javnost zvedela o bogati dekli, ki je sicer prav čedno dekletko glede na njene milijone, je začelo kar deževati raznih ženitnih ponudb, v prvi vrsti seveda od njenega prejšnjega fanta, ki jo je zapustil, ko ji je prej še priskrbel otroka. Radl tega je hotela storiti samoumor, toda rešil jo je neki zidar in tako sta se spoznala. Z ženitnimi ponudbami jo pa oblegajo tudi visoki čast-

niki, grofje in baroni, ki ji izjavljajo svojo »gorečo in nesebično ljubezen«. Deklice pa ne ganejo vse te mile prošnje in vabeči naslovi. Ima glavo na pravem koncu in hoče ostati toliko časa v službi, da dobi denar v roke, potem se bo pa poročila s svojim ženinom — zidarjem, kateremu je bila dobra, ko še ni bila bogata.

d Rože, ki »se ne morejo«. Kdo bi mislil, da je celo med nekaterimi rožami neke vrste sovražstvo. Neki rastlinoslovec je to stvar natančno preiskoval ter ugotovil, da se n. pr. hudo sovražita med seboj vrtnica in reseda. Položil jih je z drugimi cveticami vred v vazo, napolnjeno z vodo. Dočim so druge cvetlice ostale lepo sveže, sta se vrtnica in reseda že po dveh urah držali tesno objeti kot bi se topli za življenje in smrt ter sta vidno veneli. Pravtako menda šmarnico druge cvetlice smrtno sovražijo. Zelo se pa imata rada nagelj in solnčnica.

d Don Bosco, veliki vzgojitelj mladine, bo v kratkem proglašen za blaženega. Njegov grob so odprli prvič l. 1902., torej 14 let po njegovi smrti. Truplo je bilo najdeno čisto sveže in od gnilobe popolnoma nedotaknjeno. Lice je imelo naravno barvo. Drugič so odprli grob l. 1917., in še vedno ni bilo na truplu nobenega znaka razpadanja. Zato je ravnatelj higienskega instituta dr. Abba svetoval, da naj ostane truplo dva dni na zraku, potem pa naj se položi zopet v grob, toda tako da zrak lahko prodre do trupla. A truplo je do današnjega dne ostalo nedotaknjeno, čeprav ni balzamirano.

d Romarska ladja se je potopila. Dne 18. februarja so čez jezero Como prepeljali ostanke sv. Alojzija iz mesta Lecco v Como. Blizu obrežja pa se je ladja začela potapljati. Ljudje, ki so bili na ladji, niso opazili, ker so molili in peli. Kapitan je kljub potapljanju vozil naprej, ker je upal, da pride še pravočasno do obrežja. Vendar se mu ni popolnoma posrečilo in velika množica ljudi je poskakala v jezero ter plavala na obrežje, odkoder so jim tudi hiteli na pomoč. Nekaj oseb pogrešajo. Na ladji je bilo okrog tisoč oseb. Zadnji je zapustil ladjo škof. Ladja se je popolnoma potopila. Kapitana so zaprli.

d Za spodobnost nemških vratov. »Jode« je snov, splošno znana po »jodovi tinkturi«, s katero se rane namažejo, da se zabrani prisad. Jod je pa tudi za notranje zdravje potrebna snov; nahaja se v naši vsakdanji hrani in tudi v vodi; če pa joda v hrani ali vodi nedostaja, tedaj oboli »ščitna žleza« pod vratom, naredi se golša ali krof. Na Koroškem je golša razširjena zato, ker v tamošnjih vodah manjka joda. Na Nemškem pa so opazili, da čimbolj uporabljajo poljedelci tovarniška gnojila, tembolj se širi golša; v tistih gnojilih ni joda in zato ga tudi v pridelkih (žitu, moki, kruhu) ni dovolj. Izšla je vladna naredba, da se mora v tovarni gnojil nalašč dodevati primerna množina joda, da bodo nemški vratovi zopet spodobni.

d Fr. in M. O. Vaše vprašanje smo poslali na invalidsko organizacijo, ki Vam bo odgovorila naravnost, če je na Vaši dopisnici zadosten naslov.

★ Pozor krojači, šivilje in nešivilje! Zadnji pomladni krojni tečaj za krojače, šivilje in

POLITIČNI ZAPISKI

p Boj med Davidovičem in Pribičevićem se besno nadaljuje. Na Pribičevićev govor v Karlovcu, kjer je zelo napadal Davidoviča, je demokratska stranka odgovorila s krepkim protisunkom. Podala je izjavo, kjer ugotavlja, da je Pribičević vprav zato razcepil demokratsko stranko, ker je bil on za centralizem, Davidovič pa proti njemu. Nadalje ugotavlja stranka, da so se vršila najgrša in najhujša nasilja baš v času, ko je bil Pribičević na vlati — takrat so se potvarjali volivni zapisniki, spraznjemale skrinjice, gazila svoboda glasovanja. Krvavi oboroženi napadi so se vršili takrat, ko je bil Pribičević na vlati. — Davidovič ima, kakor se vidi, o žerjavovski stranki prav isto mnenje kot ga imamo Slovenci: stranka krvi, preganjanja, korupcije, stranka skrajnega centralizma. Trde besede, toda Srbi sami so tega mnenja. Slovenski žerjavovci so še toliko slabši, da jim tuja last ni sveta.

p **Financiranje oblasti.** Ministrski svet je razmotrival o financiranju oblastnih samouprav. Razdelil jih je na tri skupine. V prvi skupini so oblasti v Sloveniji, Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, ki nimajo prav nobenih dohodkov, v drugi skupini oblasti v Hrvatski in Slavoniji, ki imajo nekaj dohodkov, v tretji skupini oblasti iz Srbije in Črne gore (17 jih je), ki imajo redne dohodke in že sestavljene proračune. Ministrski svet je sklenil, da bo za prvo potrebo financiral oblasne samouprave iz državnih dohodkov, pozneje, ko se bodo uredili vsi potrebni uradi in se bodo prenesli nekateri državni posli na oblasne samouprave, bo država odstopila tudi tiste dohodke, ki so zvezani z dotično stroko.

nočvilje z novimi modeli pod vodstvom F. Potočnika, ki je dobil za svoj preizkušen krog na internacionalni razstavi edini najvišje odlikovanje, se prične 7. marca. Važno je za vsakega krojača ali šiviljo, da obiskuje ta tečaj, ker z njim lahko že v pomladanski seziji veliko pridobi pri naročnikih. Šola nudi učencem ugodnosti ter jim po končanem tečaju brezplačno preskrbi službo. Vsak učenec ima pravico vsako leto osem dni brezplačno obiskovati tečaj. Revnejšim tečaj ceneje z ugodnimi plačilnimi pogoji itd. Ker ima šola svoj modni salon, učenci tudi praktično vidijo, kako se kroji šiva in dela. Od 5. do 7. marca velika razstava krojev in modelov. Vsak se lahko na razstavi prepriča o uspehih učencev našega učilišča! Učenci, ki ne morejo priti v Ljubljano, krojni pouk potom pošte. Informacije: Krojno učilišče, Stari trg 19, Ljubljana.

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatek«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

d Ribiške priprave, orožje in strelivo ter vsa popravila pri puškariju F. K. Kaiser, Ljubljana.

Sodnik obtožencu: »Ali je res, da ste pričo udarili po glavi z litrom vina?« Res je gospod sodnik. Teda bilo je le lahko namizno vino.

PO DOMOVINI

PAPEZI PRI OSILNICI.

Letos se bo pri nas gradila šola. Do 1. sept. mora biti gotova, tako se glasi odlok velikega župana in je rekurz proti temu odloku zavrnjen. — Pravzaprav je že čas L. 1918. se je pri nas prišla šola in sicer se je začasno namestila v gornjih prostorih gostilne g. Levstek, a to z odlokom, da mora biti najkasneje v 3 letih zgrajena nova šola. Pa prišla je vojska in po vojni težki časi, ki jih še sedaj ni konec; a zgradba nove šole se dalje ne more odlašati. Zakaj hišni gospodar zahteva, da se njegova hiša izprazni ali pa odkupi. Ker se je strokovnjak izrekel proti odkupu hiše, preostane le še graditev novega poslopja. Kajti nakup Tomičeve hiše je višja oblast zavrnila, ker leži na hrvatski strani. — Škoda je le, da ni občinski odbor sam vzel v roke te stvari spomladi, ko je ravno radi te zgradbe zboroval na licu mesta v Papežih. Bilo bi veliko ceneje.

Za zgradbo te šole smo ravnokar dobili 20 tisoč Din državne podpore, ki nam jo je izposloval g. poslanec Škulj. Morali bi pa že tudi imeti zato 82.500 Din iz obč. doklad, zakaj za zgradbo smo davkoplačevalci že plačali l. 1923. 5000 Din, l. 1924. 7.500 Din, l. 1925. 30.000 Din in l. 1926. 40.000 Din. — To se je pravilno postopalo, da se denar prej pripravi. Kajti na dolg delati take reči je sedaj nevarno, ko lahko še vsak čas poraste vrednost denarja. Če prištevamo še 10.000 Din, ki jih od občinskih naklad dobimo za to šolo letos, imamo 112.500 dinarjev, ne da bi računali državne podpore za osilniško šolo, ki jih zaenkrat tudi lahko, ker se v Osilnici letos še ne bo gradilo. Stroški za novo šolo so proračunjeni na 120.000 Din, če bomo s tlako delali. Drugače se nam pa grozi s stroški do 250.000 Din. Težka bo pri nas s tlako, pa se bo najbrže le treba pogovoriti. — Pa če bi bilo vse tako, bi bilo še dosti dobro pripravljeno za zgradbo šole. Toda denarja iz občinskih naklad iz let 1923 do 1296 v znesku 82.500 Din v resnici ni in če je, bi se moral kje varno naložiti, in sicer že zdavnaj. Od vsega tega je bilo izplačano le 4830 Din in pa 20.000 Din se trdi, da je nekje v posojilu. Drugih 57.670 Din ne vemo, ali so ali jih ni in zakaj jih ni in ali jih bo treba še enkrat plačati. Občinski računi o tem molče.

SV. JAKOB OB SAVI.

Preteklo nedeljo — 20. t. m. — nam je preskrbela naša šolska ml. tina prav ljubo zabavo. Vprizorila je igrice: »V Stefanovem mlinu«, in nastopil je tudi šolski pevski zbor. Vsi smo bili s prireditelji prav zadovoljni in prepričani smo se, da za svoj poklic vnet učitelj v kratkem času prav veliko doseže. Bog daj vztrajnosti.

PRESKA.

Pri nas smo začeli s kmetijsko gospodinjstvom tečajem pod vodstvom ge. Minke Odlasek in Slave Rogl. Udeležuje se ga 20 udeleženk.

VALTA VAS.

Mirno, brez kakšne posebne agitacije so se izvršile 23. l. t. l. volitve v deželni zbor, vendar je dobila SLS absolutno večino. Bolj kot volitve so vzbujali zanimanje oklici, katerih je bilo v naši mali župniji nad 10 ta predpust. Med drugim se je poročil tudi g. Janez Nose, sin mlinarja in posestnika iz Rumanje vasi ter vrlega moža stare koreninec — z Marijo Mirtič, vrlo pevko cerkve-

nega zbora in igralko tukajšnjega prosvetnega društva. Obilo sreče! — Dne 11. februarja pa je umrla na Drganjih selih nagle smrti posestnica Ana Hrovat. Ob 6 zvečer je kuhala še večerjo, ob 7 je bila že mrtva. Komisija pa je pri raztelesenju ugotovila, da se ji je žolč razlil in kri po drobnoju ter da je tudi žila počila v možganih.

GRUSUPLJE.

(Društveno delo.)

Katoliško prosvetno društvo je uprizorilo dan 9. l. burko »Težke ribec«. Bila je uprizorjena s povsem zadovoljnim uspehom. V začetku t. m. je naprosilo naše društvo Prosvetno zvezo za skioptično predavanje; dobili smo od nje skioptikon z zanimivimi prizori iz francoske revolucije in g. dr. Debevec, ki je imel v naši podružnici baš službo božjo, je v natlačeno polni dvorani radoznalemu občinstvu poljudno pojasnil pomen slik in obrazložil zgodovino francoske revolucije. Na pustno nedeljo je uprizorilo društvo štiridejansko dramo iz kmetijskega življenja.

AJDOVEC.

V naši fari imamo precej naročnikov Domeljubihih; skoro pri vsaki hiši. Pa tudi dosti duhovnikov rojakov. Letos bo zopet ena nova maša. — Volitve so pri nas dobro izpadle. Potem bomo kaj napredovali, če bo naša stranka mogla odločevati. Prav žalostno je v naši fari radi potov. Po nekaterih vseh so od groze grda. Pa ni čuda, ko se izvozi po njih toliko lesa. Bojimo se, da bo tudi lesa za prodajo kmalu zmanjkalo.

DAVCA.

(Vprašanje na velikega župana.)

Na otvoritveni seji skupščine za ljubljansko oblast v Ljubljani dne 23. februarja 1927 je g. zastopnik velikega župana v svojem ekspezeju med šolskimi zadevami poročal, da je država naklonila šoli v Davci 20.000 Din podpore. Da javnost ne bo v zmoti, povem, da do danes nismo prejeli nič vinarja. Zelo zanimivo bi bilo vedeti, po kakšni poti je bil denar nakazan, kdo in kedar ga je kdo prevzel ali kam je izginil. — Rud. Potočnik, šolski upravitelj.

MEKINJE.

Slovesno sta praznovala zlato poroko Jernej in Katarina Jan (p. d. Guščeva) 16. febr. v lični godiški kapeli, h koje zidavi sta uprav*ta dva izredno veliko pripomogla. — Izobr. društvo je pretekli predpust uprizorilo dramo »Razbojnik« in veseloigro »Namišljeni bolnike. Obakrat so zlasti glavni igralci izborna naštudiralni igro. — Po lanski povodnji porušena »dolga brva«, ki vodi čez Bistrico v Kamnik, je bila zadnji mesec na novo postavljena. Obeta se nam tudi v kratkem nov most pri »Vesnic mesto dosedanega napol podrtega.

ST. JURIJ OB JUZ. ZEL.

Na dan 20. febr. in na predvečer je uprizorilo tukajšnje katol. prosvetno društvo v dvorani katoliškega doma na novem društvenem odru igro v petih dejanjih: Revček Andrejček. Občinstvo je do zadnjega kotička napolnilo dvorano in je občudovalo naše korajžne fante in dekleta ob nastopu na oder. 20. febr. pa je priredilo okoliško prosvetno društvo na Selah veselico z bogatim srečovanjem. Poštene zabave pri treznomiselnih nikdar ne manjka.

STARA LOKA.

Zelo zanimivega dopisnika imamo v staro-loški okolici. Vsak z veseljem prebira njegove dopise — tudi jaz. Zelo žal mi je tedaj, da je v zadnjem dopisu št. 6 »Domoljuba« gotovo neradovoljno nasedel obrekovalcem in da sem v obrambo resnice prisiljen na odgovor. Če ne naravnost pač pa med vrsticami se mi očitá, da v cerkvi ne skrbim za red, tako da se spovednice rabijo celo za poštne nabiralnike. Izjavljam v svojem kakor v imenu g. duh. tovariša, da je to grda laž. Nikdar še nisva dobila v spovednici kakega pisma in kar se o tem po fari govori, je obrekovanje dotične osebe. Povem pa, da se vrši preiskava, kdo piše brezimna pisma, ki bo gotovo zadevo pojasnila. Potem pa naj se boje obrekovalci, najsi bodo že moškega ali ženskega spola, da jih ne pošljemo na Studenec v blaznico, pač pa v loško »šepkamro«, da bo mir v fari. — Matija Mrsk, dekan.

VRHNIKA.

Knjižnica Kat. prosvetnega društva, ki je nastanjena v stari šoli v prvem nadstropju, si je nabavila večjo množino novih knjig. Tako da sedaj obsega okoli 400 leposlovnih in mnogo znanstvenih. Izposojujejo se vsako nedeljo in praznik od 9. do 10. in od pol 14. do 14. ure. Vpisnina znaša 5 Din in dalje za uporabo od vsake knjige malenkost. Dne 6. marca bo Prosv. društvo za stroške pri vezavi knjig priredilo ob pol 4 in pol 8 zvečer znamenito Grillparzerjevo žaloigro: »Ljubezni in morja valovi«, ki je drugod doživela velik uspeh. K predstavi ste vljudno vabljeni. Preskrbite si vstopnice po običajnih cenah v predprodaji v Rokodelskem domu.

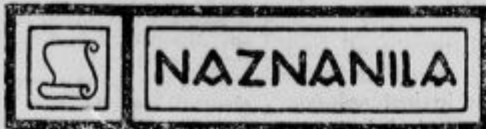
BOHINJSKA BELA.

(Smrtna nesreča.)

Zadnji petek je Mlinarjevo družino na Boh. Beli zadela huda nesreča. Gospod Franc Gogala je vozil drva s planine, na potu mu spodrsne in pade pod konja, ki stopi nanj in ga pohodi. V soboto so ga odpeljali v bolnišnico v Ljubljano, kjer je srečno prestal operacijo. V noči od nedelje na ponedeljek se mu je stanje poslabšalo in do zadnjega pri polni zavesti kličoč po imenu svojo ženo in svoje otroke je ob 2 ponoči nenadoma preminul. Zapušča doma ženo in 8 otrok, katerih najstarejši je 12 let star. Družina je po smrti gospodarja tem huje prizadeta, ker je preje že dve leti silno trpela vsled povodnji, ki je dvakrat vzela jez pri žagi in mlinu in vse uničila. In ta po povodnji gospodarsko popolnoma uničena družina, ki je sedaj izgubila še očeta, gospodarja, ni dosedaj prejela nobene podpore vsled povodnji. Vsa družina sočustvuje z nesrečno družino. Hudo prizadeti družini naše iskreno sožalje.

LITIJA.

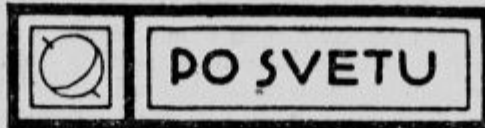
S 1. marcem t. l. se je nastanil v Litiji dr. Polde Ukmar, ki bo ordiniral v Koblerjevi hiši vsak dan od 9—12 doma, popoldne pa bo na razpolago za posete zunanjih bolnikov.

NAZNANILA

n Vsaka objava prireditve, pri kateri se običajno pobira vstopnina stane tolikokrat po 25 par, kolikor besedi ali številki obsega. Denar se mora vpsolati naprej, lahko v znamkah. Brez vnaprejšnjega plačila se objava ne priobči.

n Šentpeterska orlovska srenja v Ljubljani priredi v nedeljo dne 13. marca telovadno akademijo v Društvenem domu v Sostrem. Začetek točno

PO SVETU

Grozovitosti na Kitajskem. Poročali smo že o hudih bojih, ki se bijejo na Kitajskem in v katerih zmaguje armada, ki prodira od juga proti severu in osvaja mesto za mestom. Tej armadi se pridružujejo vsi, ki se hočejo otresti nadoblasti tujcev — Evropejcev. V Sangaju, kjer je bilo glavno oporišče severnih armad, so nastali veliki nemiri. Delavci so napovedali štrajk, po ulicah so se zbirali dijaki in drugi mladi ljudje, ki so navdušeno manifestirali za svobodo Kitajske in pozivali ljudi, naj se upro in pridružijo armadi, ki prodira od juga. Poveljnik mesta pa je poslal nad dijake in ostale pristaše južnih armad svoje čete. Nastalo je krvavo klanje. Nemiri so bili zadušeni, več sto dijakov in voditeljev upornikov pa so obglavili, njihove glave pa nataknili na drogove in jih postavili po ulicah v strašilo upornikom. Armada z juga (Kantonci) pa prodira dalje in kakor poročajo najnovejše vesti, je že prišla pred Sangaj.

Napetost med Anglijo in Rusijo radi Kitajske. Angleži dolže Rusijo, da je nahujskala Kitajce na osvobodilno vojno, da bi s tem dobila pretežen vpliv nad mongolskimi narodi in izrinila Angleže, ki so na račun teh narodov tako obogateli, da so danes najbogatejši na svetu. Nekoliko resnice je v teh očitkih. Sovjetska Rusija je res po vojni pošiljala svoje agitatorje med Kitajce, ki so bili gotovo dovezetni za lepe besede o svobodi, bratstvu, enakosti, katero so oznanjali ruski agitatorji. Toda samo Rusija pa tudi ni vzrok, da se Kitajci otresajo jerobstva. Zadnja desetletja je mnogo kitajskih študentov študiralo po raznih evropskih visokih šolah. Ti so že precej dvignili omiko med Kitajci, za katere se tujci niso dosti brigali, ampak jih

ob treh popoldne. Pri telovadbi sodeluje godba Mladinskega doma.

n Mlekarška zadruga za Zabnico in okolico naznanja članom in nečlanom, da se bo vršilo predavanje o mlekarstvu v osnovni šoli v Zabnici v nedeljo dne 6. marca ob 3 popoldne. Predaval bo mlekarški instruktor g. Pevec iz školje Loke. K predavanju se vabite vsi, ki imate opravka z mlekarstvom, zlasti pa gospodinje.

n Zatekel se je pes ovčje pasme. Dobi se pri Franc Kučarju, Šmartno 38, Moste.

n Mici Matičič iz Garčarceva se je izgubila. Ze dva meseca je ni. Naj se oglasi, kje je. — Matičič Jakob.

Važno za cenj. čitalce „Domoljuba“

Da se da cenj. čitalcem „Domoljuba“ zadnjikrat prilika, da se oskrbijo s srečkami 3. razreda, kajti imam samo še omejeno število doplačnih srečk. Vam svetujem, da si **nemudoma** naročite po priloženi naročilni karti srečke pri **najsrečnejši** prodajalni

L. Ž. KONJOVIĆ V BEOGRADU

pri kateri je tudi sedaj v 2. razredu padla premija v iznosu **Din 200.000—**, da gotovo imate srečke, dokler niso razprodane.

Stari pregovor pravi:

„Vsak se svoje sreče kovači“

kar najbolj izrabljali. Kitajci so se pričeli oklepati svojih sinov, ki so se izšolali, in ti znajo vse drugače ravhati s svojim ljudstvom, kakor pa tuji gospodarji. Ni čuda, da je kitajsko ljudstvo pričelo razmišljati, zakaj bi tudi ono ne smelo biti na svoji zemlji svoj gospod. Razen tega je pa Kitajce mnogo naučila vojna, ki so jo ob strani opazovali. Videli so, kako so se v tej vojni veliko manjši narodi, kakor je kitajski, otresli tujega jerobstva. Iz vseh teh razlogov so tudi Kitajci pričeli dvigati svoje glave in pričelo se je gibanje, ki ga tudi topovi evropskih velesil ne bodo mogli zatreti. — Anglija je vsled dogovora na Kitajskem poslala Rusiji ostro svarilo, ki je povzročilo na Ruskem veliko ogorčenje, ker se angleška vlada zelo zaničljivo izražá o ruskih sovjetih.

Deveta obletnica ruske Rdeče armade. Te dni je sovjetska Rusija slovesno obhajala deveto obletnico od ustanovitve Rdeče armade. Vrhovni poveljnik je izdal armadno povelje, v katerem izjavlja, da je Rusija sicer miroljubna, da pa je tudi pripravljena na boj, če je treba. Pripomnil je, da bo ruska armada tekom par let tako močna, da se bo lahko kosala z vsakim sovražnikom.

Belgrajski krogi za zблиžanje naše države z Rusije. Z največjo slovansko državo Rusijo naša država še sedaj nima nobenih zvez. To nam silno škoduje v mednarodnem svetu, kjer Slovani nimamo skoro nobenega vpliva. Tudi Italijani bi se proti nam ne upali toliko šariti, če bi imeli na seboj Rusijo. Mnogokrat se je že delalo na to, da stopimo z Rusijo vsaj v trgovske stike. Toda merodajni krogi so to vedno preprečili. Te dni pa je objavil belgrajski list »Pravda«, da merodajni krogi uvidevajo, da bi že vsled italijanske nevarnosti kazalo vpostaviti zveze z Rusijo. Seveda bodo tej zvezi nekateri nasprotniki Rusije še vedno nasprotovali.

Zrna.

Že preizkušeni nauki marsikje više na kljuki. Ti, prijatelj, pa jih snemi, s sabo jih v življenje vzemi!

★

Izposojeno, ne zabi, vrni brž po uporabi!

★

Če kaj najdeš, ne odlašaj, brž: »Čigavo je?« povprašaj. Vsakogar srce boli, če preljubo stvar zgubi.

★

Če si kregan, rajši molči, v jezi nič nazaj ne golič!

★

Nikar ne pitaj z »oslom« brata, ker sam iz istega si blata,

★

Da prijatelj boš dobroti, tri reči na sebi kroti: grd pogled, jezika mig in pesti srdite dvigi!

Tri misli zavednega kmeta.

Tri misli mi leže na sru, ki bi jih rad povedal tudi drugim kmetom. Jaz res ne poznam vseh krajev po Slovenskem, pa vseeno mislim, da nas kmete vse več ali manj te tri stvari zadevajo.

Prvo je to-le: Po vojni so se navadili nekateri tudi na kmetih na to, da znajo prav pridno zapravljati. Denarja je bilo brž po vojni skoro povsod dovolj, kasneje pa je njegova vrednost strašno padla. Zato ljudje niso hranili, ampak prej razmetavali. Jaz mislim, da danes večina že spet krajcar dvakrat prej obrne, preden ga da iz rok, vendar jih je še nekaj, ki ne razumejo, da je pri nas varčevanje predpogoj za dobro gospodarstvo. S tem so pa tudi prevelike dote v zvezi. Kar je bilo pred štirimi leti še dobro, je danes smrt za kmetški grunt. Le komu bo v korist, če bodo radi prevelikih dot stari grunti šli na boben. Kmetje, to je stvar, ki jo je treba premisliti.

Druga stvar, ki bi jo rad povedal, je pa ta: Mi smo po večini odločni somišljeniki Slovenske ljudske stranke, ker vemo, da je samo ta zmeraj delala za nas. Vsi smo nasprotniki Žerjavovih demokratov. Toda, če je kje kaka trgovina ali gostilna takega Žerjavovega kričaća, denar mu pa le no-

simo. Zdi se, da nam v teh stvareh manjka pravega ponosa. Bahati znamo včasih, prave pametne samozavesti pa manjka. Taki smo včasih kot so morali biti naši predniki pod grajščaki. Sovražili so svoje tlačitelje, a so jim morali služiti. Danes pa ni treba. Kdor ne drži z našo stranko, kdor ima »Jutro« pa »Domovino«, ni naš. Pustimo ga z njegovim »Jutrom« vred na miru. Saj se nam mora smejati, ko mu nosimo dinarčke, da z njimi proti nam dela. Zato pravim: več samozavesti in pametnega ponosa. Hrbet smo že dovolj krivili v starih časih, danes nam ga ni treba. Svoji k svojim!

Pa še eno! Ko berem sedaj o tisti slavni Slavenski banki, ki so jo zafurali demokratje in kjer bo šlo v nič toliko milijonov dinarjev radi teh imenitnih gospodarjev, mi hodi na misel, da smo tudi mi kmetje podpirali to gospodo, ki je zapravljala milijone. Morebiti se boste čudili, da tako mislim, zato naj vam svojo misel pojasnim. Jaz sem iz bližine Ljubljane. Če tukajšnji kmetje vjamemo kak dinar, ki ga je treba dajati na stran za kasnejše potrebe, kam ga nesemo? V nekatere mestne hranilnice. Tam so nam včasih dajali celo kak procent več kot v domačih kmetških hranilnicah. In kam je šel potem denar iz teh mestnih hranilnic? Cela vrsta teh hranilnic je imela svoj denar naložen naprej v gori omenjeni Slavenski banki. Ali ni torej tudi

naš kmetški denar tekel v to banko? Pa je še nekaj s tem v zvezi. Ali mislite, da so orjunaši in razni demokratiški agitatorji živeli od zraka? Kako morejo svoje brezverske časopisje zastoj pošiljati? Za vse to je treba denarja. Odkod? Iz raznih bank ki so v rokah demokratov. In denar v take zavode smo nosili in ga še nosimo kmetje. S svojim denarjem smo si spletali bič, ki nas je tepel. — Kdo je tako delal za centralizem kot demokratje, za tisti centralizem, pod katerim vsi trpimo. Pa ravno te demokrate mi redimo. Če ne naravnost, pa po ovinku. Potem se pa smejejo neumnemu kmetu.

Jaz ne vem, zakaj ne bi raje nesel vsak svojega denarja v domačo hranilnico, kjer dobi drugi kmetški človek v potrebi posojilo po zmernih obrestih. Kaj je bilo že slišati, da je tak domač zavod propadel? Pač pa propadajo mestni, ki so v liberalnih rokah. Nazadnje pa, če že misliš, da moraš denar v Ljubljano skriti, da ne vedo drugi, da ga imaš, in če ne verjameš, da je tudi doma dovolj tajnosti nesl ga v mesto v našo hranilnico, na primer v Vzajemno posojilnico na Miklošičevi cesti, ne pa v razne liberalne in »samostojne«. Čemu bi spletali sami sebi bič?

Take so moje misli. Jaz sem prepričan, da ima še marsikdo tako sodbo. Samo narediti je treba.

Kmet iz ljubljanske okolice.

POVEST GORSKE FARE.

5. poglavje.

Čiška je ozdravila. Julija je bila vsled napornega dela pri bolniški postrežbi zelo onemogla. Bila je bleda in trudna, zato se je morala vsled zdravnikovega nasveta vsak dan sprehajati po parku. Tu je srečala nekakega dne grofa.

»Ze dolgo vas nisem videl,« jo je ogovoril. »S postrežbo bolnice ste si naložili težko žrtev.«

»Rada sem storila to,« je odgovorila. Pri tem je pogledala grofu v obraz in videla, da je blede in da mu oči trepečejo. »Ali ste bolni?« je vprašala.

»Ne,« je odgovoril z grenkim nasmehom, »samo nesrečen.«

»To je žalostno!... Vprašati bi morali za svet zdravnika in iti med ljudi. Veseli morate biti!...«

»Meni ne more pomagati noben zdravnik — in ljudi sovražim. Vzeli so mi srečo in vero.« Uporno je rekel to, vendar mu je dobro delo njeno sočutje. Še nikdar ga ni nihče vprašal, kako mu je. Samo ta lepa deklica ima sočutje z njim.

»Mnogo dobrih ljudi je,« je odgovorila Julija na njegovo tožbo. »Človek pač doživi marsikaj grenkega, vendar mora pozabiti in odpustiti.«

»Tega baš ne znam. Celu svojega otroka sovražim.«

»To je greh!... In Čiška tako hrepeni po vas. Zakaj ne pridete k njej?«

»Bil sem pri njej ono noč, ko se je zgodila nesreča.«

»Res?« je začela Julija. »Torej niso bile sanje.«

»Resnica je bila — in vendar kakor sanje. Ko sem gledal iz gozda, kako ste rešili Čiško, se mi je zdelo, da je izgnilo v meni sovraštvo in jeza... Ali

je vendar še kaj volikega in plemenitega med ljudmi? sem se vprašal... Kaj vas je napotilo k temu plemenitemu dejanju?«

»To je bila moja dolžnost!«

Grof se je neverjetno smehljaj. »Samo dolžnost? Mislil sem, da je bilo kaj več!...«

»Moj Bog, bilo je tudi nekoliko ljubezni zraven! Čiško imam res rada...«

Tedaj ji je stisnil obe roki. »Hvala vam, da daste otroku to, česar — česar mu jaz ne morem dati. Saj je vendar moj otrok, kljub vsemu.«

Molče sta šla po škripajočem snegu proti gradu. Skozije vejeve so prihajali zlati solnčni žarki in modrikasti plameni so trepetali po snežni odeji. Male ledene sveče so padale na tla in vsenaokoli so stala drevesa v srebrni obleki, kot pokriti s cvetočim snegom.

Praden je stopila Julija v grad, je rekel grof Hugo: »Ali vas smem nekaj prositi?«

Smehljala se je. »Gotovo! — Toda kaj vam more dati uboga dekle?«

»Bogati ste, zakaj veselo dušo imate in svojo umetnost. Jaz pa nimam ničesar, da bi lahko prenašal samoto. Morijo me temne, grozne ure! Ure, v katerih preklinjam svet in sovražim nebo, ure, v katerih se mi loči obup... Ko bi mi hoteli dati nekoliko lučil! Ko bi hoteli zvečer, o mraku, igrati na svoje gosli?...«

»Z veseljem!« je toplo rekla Julija. »Toda — jaz nisem umetnica —«

»O pač! Samo spretnost ne naredi umetnosti, biti mora poleg tudi čuvstvo. In pri vas zveni duša iz strun. Strašno ljubim glasbo, ljubim jo kot solnčne žarke. Kadar slišim zvoke vaših gosli, tedaj se mi zdi, kot bi me gladila mehka ženska roka po glavi in čelu, tako dobro mi je pri tem... Ali hočete privoščiti kdaj ubogemu, ranjenemu človeku to milost?«

Julija je prikimala, nato pa sta se ločila, — blede zimski solnčni žarki so trepetali po njunih glavah. Julija je zamišljena šla v svojo sobo in za trenutek se ji je zazdelo, da jo je pogledala sreča z zlatimi očmi...

Razno.

Ovce v Južni Ameriki.

V Južni Ameriki so velikanske ravnine in se pasejo po njih milijoni in milijoni ovac, goveje živine in konj. Koliko bogastva je tam! Tudi tisti, ki je na Severno Ameriko navajen, se večkrat ne more načuditi južnoameriškega razkošju, električni razsvetljavi itd. Država Uruguay ima samo poldrug milijon ljudi, pa so lani tam zaklali 948 tisoč ovac.

Po 30 letih iz zapora. Te dni je prišla v Parizu iz zapora morilka Carrara, ki je bila zaprta 30 let. Pred 30 leti sta ona in njen mož zvalila v klet železniškega blagajnika, sta ga ubila, oropala in sežgala. Oba so obsodili na smrt, moža so usmrtili, ženo pa pomilostili na 30 letni zapor.

Priporočila vredna. Koreja je velik polotok v Aziji; spada prav za prav h Kitajski, a vladarji tam so Japonci. Na Koreji imajo to navado, da ne sme na dan poroke izpregovoriti nevesta nobene besedice. Če bi jo tudi pozneje ne, bi bilo marsikaterikrat še boljše.

Sahara. Puščava Sahara v Afriki je tako velika kot 18 naših držav in tako velika kot 800 kranjskih dežel. Seveda pa ni tam samo pesek in skala, temveč so vmes tudi otoki trave in rodovitne zemlje.

Zvečer, ko je razgrnil mrak svoj sivi pajčolan preko gradu in parka, je stala Julija ob oknu, igrala na gosli in položila vso svojo dušo v preproste melodije. »Mogoče bo to pripeljalo smrtnoranjenega moža na pot do sreče in k njegovemu otroku,« je mislila.

Tam v senci starega gradu je poslušal samotni mož zlatočiste zvoke in blagoslavljal angela, ki mu je povzročil te svetle ure.

Bila je huda zima. Ob velikem mrazu so bile kmalu porabljene zaloge kuriva in živil. Vedno manjši dim se je valil preko streh, lakota je zavladovala pri Sv. Mihaelu. Ti medvedji ljudje, ki so bili vajeni, da so použili cele gore mesa in močnatih jedi, so se morali zadovoljiti sedaj s krompirjem in zeljem in so imeli včasih komaj košček kruha zase in za svoje otroke. To jim je podžgalo jezo proti grofu, ki so ga smatrali kot povzročitelja svoje bede.

Ob vsaki priliki je prigovarjal župnik k miru. Toda trmoglavci ljudje niso hoteli ničesar slišati o tem. »Raje umremo od lakote, kot da bi popustili,« so rekli. Jezili so se tudi na župnika, ker je vedno pridigoval o miru. »Tudi on je suženj gospode,« so rekli, »mu bomo že poplačali!«

Januarja so z brezobzirno strogostjo iztirjali davke. Država ni hotela več čakati. Pol vasi je bilo zarubljene, dvajset družin bi bilo brez strehe in živil, če jim ne bi priskočil na pomoč župnik. Rešil jim je hiše in imetje s izkupičkom svoje nove knjige, ki jo je spisal iz stiske in skrbi.

Stiska je bila vedno večja, tako da je ni bilo mogoče več gledati. Otroci so letali po cestah blede in z upadlimi očmi, lakota jim je gledala iz oči.

Tedaj je šel župnik v grad. Sklenil je, da bo na kolenih prosil grofa, naj pomaga ubogim ljudem. Toda grof Hugo je takoj po božiču odpotoval, in nihče ni vedel kam. —

Grof Hugo niti sam ni vedel, kam ga bo peljal njegov nemir... Bežal je sam pred seboj, bežal je pred iskro sreče, ki je vstala pred njim in v katero ni mogel verjeti... V njegovem srcu se je začelo počasi gibati, kot bi se zbudil pod snegom in ledom mlad kalček in pognal tihe popke... V kratkem, prisrčnem občevanju z Julijo je začelo njegovo srce govoriti, v njem so se zbudile želje in upanje in vera v novo srečo. Sredi zime so mu vzcvetele sanje po majski sreči...

Toda saj to ni mogoče... Kako bi moglo to čisto bitje kdaj ljubiti tega zagrenjenega človeka z raztrgano dušo in s toliko krivdo na glavi? Zmerjal se je z norcem, a želje njegovega srca niso molčale, temveč je njegovo čuvstvo z vsakim dnem bolj rastlo. In ker mu je bila Julija presveta, ker ni hotel kaliti njene čiste duše, je zbežal pred seboj in svojo ljubeznijo v daljni svet. Hotel je pozabiti svoje čuvstvo.

Stiska je prisilila prebivalce pri Sv. Mihaelu, da so pozabili na vse postave in ozire. Začeli so tatinsko loviti divjačino ter nabirali drva v grofovih gozdovih. Ponoči so pokali strelji, sedaj tu, sedaj tam, podnevi se je dvigal gost dim iz dimnikov, vonj po pečenki se je širil po vasi. Vrata so bila trdno zaklenjena, pri peči pa so sedeli ljudje pri polnih skledah.

Župnika je močno skrbelo. Sklical je može, jim predečil njihovo počenje in jih prosil, naj to opuste, ker bodo padli le v nesrečo.

Jezno so se uprli. »Ali naj poginemo od lakote kot psi?« so kričali. »Divjačino in gozd je ustvaril Bog za vse, mi gremo iskat le ono, kar nam je bilo vzeto.«

Ni jih bilo mogoče odvrniti od tega in z žalostjo je župnik uvidel, da je stiska raztrgala vez med njim in njegovimi župljani. Potožil je svojo bol županu. »Seveda ni prav,« je rekel župan, »toda lakota je močnejša kot zakoni.«

»Toda moja dolžnost je, da jih svarim,« je rekel župnik.

»Seveda! Trda beseda s prižnice, gospod župnik, mogoče bo pomagalo. Če pa ne — ti ljubi Bog: potem zamizite pač z enim očesom. Pravičnost stisne tudi eno oko, včasih celo dva. Ko bi hoteli obesiti vse lopove in tatove, potem ne bi mogli v vsej deželi postaviti dovolj vislic!«

»Bog, o Bog, da je moralo tako daleč priti pri Sv. Mihaelu!«

»Seveda je hudo, gospod župnik. Toda saj tudi vi ne želite, da bi ljudje trpeli pomanjkanje in otroci umirali od gladu —«

»Moj Bog, kaj naj tu storimo?«

Župan je zmajal z ramami — tudi on ni vedel. Bil je mož, ki ni trpel nepoštenosti. Toda napram tej stiski je bil brez moči.

Naslednjo nedeljo je župnik resno govoril svoji župniji. Govoril je o sedmi božji zapovedi in njegove besede so bile nehote ostrejšje, kot je bila sicer njegova navada. Kmetje in kamnarji so zelo zamerili župniku njegove besede. »Hoče, da bi pomrli lakote,« so rekli.

Dobrote, ki jih je izkazoval župnik, so bile pozabljene, robati ljudje so hlepeli po maščevanju in iskali žrtve.

Zvečer so sedeli nezadovoljneži v gostilni. Krčmar, ki ni mogel preboleti svojega poraza v občinskem svetu ter bil župnikov in županov sovražnik, je vlival olje na ogenj. Zbadal je in metal zaničljive pripombe, kar je jezo mož še bolj podžgalo. Danes mu ni bilo niti žal za sodček piva, ki ga je dal zastoj. Stiskali so glave skupaj, se skrivaj pomenkovali in šepetali. Ob cnajstih je bila gostilna prazna, luči so ugasnile. Po cestah je bilo čisto tiho.

Nenadoma pa je oživel. Od vseh strani so prihajale temne postave, ogromen nestvor se je bližal z zamolklim ropotanjem, kot bi ga vlekle nevidne roke. Stokajoč in zdihajoč je tiho obstal tik pred župniščem. Skrivnostno je bučalo in šumelo v njegovem brezobličnem trebuhu. Štiri ali šest mož je prineslo velike tramove in so jih položili pred vrata župnišča, da bi zaprli izhod. Nato se je začel kratek, rezek žvižg — nestvor je dvignil kakor zmaj svoja krvavordeča krila, jih ponesil in zopet dvignil. Žvižganje, grganje in sopihanje — nato pa se je dvignil mogočen, srebrnobel curek v zrak in se v širokem oboku prasketajoče zlil na streho župnišča. Vmes pa je pokalo kot streljanje strojne puške, toča kamenja se je vsula proti župnišču, zažvenketalo je kot bi sto kladivcev hkrati udarilo na šipe.

V župnišču je zagorela luč in gospa Barbara je vpila in tekla skozi sobe. »Jezus, Marija — utopili nas bodo!« je stokala.

»Brez skrbi,« je rekel župnik, »toliko vode sploh nimajo pri Sv. Mihaelu.«

»Toda kaj pa je sploh to?« je zaklicala gospa Barbara. »Ali straši?«

»Da, straši, Barbara!« je rekel župnik. »Hudi duh je v naši vasi. Pazite, opolnoči bo strah izginil. Potem bomo zopet lahko mirno legli in spali dalje, če bomo našli kak suh kotiček v hiši!«

»Toda to so pravi roparji in morilci!« je zaklicala gospa Barbara in s kričkom zbežala v neki kot, ker jo je vodni curek zadel baš v obraz.

»Nesrečneži so,« je rekel župnik. »Nesrečneži, ki so vsled lakote zblazneli. Moliva zanje.« In šel je v oddaljeno sobico, ki je ostala nepoškodovana ter začel moliti rožni venec...

O polnoči je nehale strašiti. Cerkevni prostor se je spraznil, strahovi in črni nestvor je izginil v temi, samo voda je neprestano curknila po visoki strehi...

(Dalje prihodnjič.)

Se izplača. Tenis je ena najlepših iger na prostem. Najbolje ga igrajo Francozi, Amerikanci in Čehi, od žensk pa Francozinje in Američanke; in med temi zopet najboljša je Francozinja Suzana Lengien. Do lanj je igrala zastoj in ni imela nič od tega. Takega sportnika imenujemo amaterja. Če pa kdo za denar igra, ga imenujemo profesionala. Suzana je videla, da se stara, da ne bo šlo tako naprej in se je dala pregovoriti, da je postala profesionalka. Šla je v Ameriko in je potovala s tovarišico in s tovariši okoli. Tekom treh mesecev je zaslužila 100 tisoč dolarjev. To se pa res plača.

Zajutrek. Zdravniki so mnenja, da je razpoloženje med dnevom zelo od tega odvisno, kako smo zajtrkovali. Glavno pravilo je, da ne smemo zajtrkati prehitro jesti. Eno jabolko h kavi se prav dobro prileže.

Pečine iz koral. Korale napravijo majhne otočke, en meter se dvigajoče nad morsko gladino, semintja tudi malo več. Včasih napravijo korale dolgo verigo pred obrežjem. Največja taka veriga je pred vzhodno obalo Avstralije, dolga je 1771 kilometrov. Od Ljubljane do Zagreba meri zračna črta 110 km.

Musikaližen. Angleški lord North ni maral godbe. Kralj Jurij III. se je nekoč zelo trudil, da bi ga spravil na dvorni koncert. Nič ni pomagalo. »Čudno se mi zdi,« je kralj slednjih dejal, »da nimate nobenega zanimanja za glasbo, ko je vendar vaš oče pri vsakem zanimivem koncertu.« — »Jaz bi tudi bil, če bi bil tako gluhi, kot je on,« se je odrezal lord.

Najstarejša ladja, ki vozi še po morju okoli, je neka angleška jadrnica, ki je bila zgrajena leta 1800. In je torej že 127 let stara.

Koliko pojemo. Človek, ki doseže starost 70 let, je pojedel tekem življenja okoli 1160 metrskih stotov hrane. Nekateri več, drugi manj, a toliko je povprečno.

Plače francoskih diplomatov. Kakor vsaka druga država daje tudi Francija svojim zastopnikom v tujih državah posebne doklade. Sedaj so te doklade na novo določili. Največ dobila poslanika v Rimu in v Carigradu, vsak 850.000 frankov doklade na leto. Za njima pride londonaki poslanik, z 250.000 franki, ameriški z 230.000 itd. Poslanik v albanskem glavnem mestu Tirana pa dobi samo 15.000 frankov doklade.

Preklíc Podpisani Jože Bohinc, p. d. Lenarč, posest. v Trbojah, preklícujem in obžalujem, kar sem govoril o Ivanu Brodarju, narodnem poslancu in posestniku iz Hrastja pri Kranju dne 6. dec. 1926 po shodu Samostoj. kme-tijsko stranke v gostilni Petra Mayerja v Kranju glede davka na ročno delo, ker sem bil napačno informiran in poučen. — Zahvaljujem se Ivanu Brodarju, da je odstopil od obtožbe. — Kranj, dne 28. februarja 1926. JOZE BOHINC.

Meh za smeh.

»Slivnik bi bil čisto čeden človek, če bi se obril. Zakaj neki nosi brado?« »Zato, ker mu njegova žena dela kravate.«

★

Policijski komisar: »Ako se ne motim, smo vaša žena že našli.« »Ste? Kaj pa pravi?« »Nič.« »Ne, to ni moja žena.«

★

Nekoga so že večkrat operirali. Končno se mu je že preveč zdelo in pri neki priliki je prosil primarija: »Naredite mi kar gumbnice in pršite gumbe na trebuh, da dete lahko kar zapenjali in ne bo treba vsakokrat šivati.«

★

Igrali so neko novo dramo, ki pa je bila popolnoma zanič. V pritličju je sedel neki gospod, ki je bil silno nevoljen na svojega soseda, ker je ta po vsakem dejanju ploskal, kar je le mogel. »Kaj, ali vam je igra, katera je tako slaba, morda všeč, ker tako ploskate?« »A kaj še.« »Cemu pa potem tako reč počenjate?« »Zato, da ne zaspim.«

★

Nekdo je prišel iz dežele v mesto in videl v eni izmed ulic na pragu drogerije stati človeka, ki je bil popolnoma plešast. »Ali imate kaj za lase,« ga vpraša kmet. »Seveda imam, le pojdite notri z menoj. To le vam posebno priporočam. Imam zahvalna pisma in spričevala od velikih mož, ki so to sredstvo uporabljali. Ako se s to pomado namažete, vam v 24 urah lasje zrastejo.«

»Dobro je. Namažite si vašo glavo s tem in čez 24 ur bom zopet prišel pogledat, da bom videl, ako ste resnico govorili.«

★

»Ali se še spominjate, ko sem pred petimi leti pravil, da sem zgubil žepno uro?« »Seveda se spominjam.« »Ali še veste, kako sem takrat vse preiskal in je nisem nikjer našel? No in včeraj sem pa oblekel telovnik, katerega že nisem več let nosil in kaj mislite, kaj sem našel v žepu?« »Ono uro, kaj pa drugega.« »Ne, pač pa luknjo, skozi katero je ura najbrže padla.«

★

On: »Zdravniki pravijo, da ženska potrebuje mnogo več spanja nego moški.«

Ona (sumljivo): »No, in?«

On: »Zato bi bilo prav, da me nocoj ne čakaš, ter greš preje k počitku.«

Priporoča se PRVI SLOVENSKI ZAVOD

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste — Podružnice: v CELJU,

Breg št. 33 — ZAGREB, Hacelnova ulica 12 —

SARAJEVO, Korošičeva ulica 15 in v SPLITU,

ulica XI, puka.

„Domoljubov“ Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmet. potrebščine ali pridolajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Krepkega vajenca za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo.

V udu usnjarske obrti nje sprejme priden, možan in pošten fant. Ponudbe je poslati pod „Usnjarna št. 1283 na upravo „Domoljuba“.

Stanovanje na deželi, 2 sobi in kuhinja, 2 uri nad Ljubljano, se odda. Naslov na upravo lista pod „Stanovanje“ št. 1378.

Kovačnico iščem v najem. Janez Stražičar, kovač, Begunje 78 pri Rakeku.

Proda se posestvo

v neposredni bližini večjega trga na Dolenjskem za ceno 75.000 Din — Naslov pove uprava lista pod št. 1357.

Hlapec se sprejme na lepo posestvo, znati mora vsa kmetijska dela ter biti pošten in trezen. Naslove na upravo lista pod „Hlapec“ št. 1377.

Cerkovnik išče službe najrajše kje pri župni cerkvi, pa tudi podružnica ni izvzeta. Sem oženjen in rokodelce z vsemi dobrimi spričevali. Naslov pove uprava tega lista pod št. 1316.

Ne nasedaj razni vpijoči reklami, ampak bodi odločen in kupuj svoje potrebščine edino le v trgovini J. MENART, DOMZALE — pri katerem dobiš najboljšo blago po najnižjih cenah. Ravno dospela velika množina čeških in angleških štof, kojim bo cena letos izvanredno nizka, tako, da si tudi revnejši sloji lahko nabavijo za Velikonoč za majhen denar boljše obleke. Oglejte si moje blago in čudili se boste tako nizkim cenam. Lepa izbira ženskega blaga, svilnatih rut itd. — Na zalogi vedno sveže specerijsko blago, moka, dež, pridejki, kuhinjska posoda, železnina, najboljši cement itd. Ravno dospelo cvetlično, povratno in poljsko semenje itd. Postrežba solidna in najnižje cenel.

Gost: »Kaj pa naj to pomeni? Imel sem samo eno bedro piščanca, računate mi pa kar celega. Kako je vendar to?«

Natakar: »Da, veste, pri nas je pač taka navada.«

Gost: »No to je še dobro, da nisem naročil goveji goljazi, sicer bi bil moral plačati celega vola.«

★

Nekdo je pisal pismo, v katerem je prosjačil: »Prosim, posodite mi samo pet sto dinarjev, potem pa pozabite, da sem sploh kdaj živel. Saj nisem vreden, da se me spomnite.«

★

Janko (že v tretjič): »Stric, naj vam no prinesem kozarec vode.«

Stric (ki je prišel na obisk): »Pa kaj ti je Janko, da mi tako ponujaš vodo?«

Janko: »Oče vedno pravijo, da znate piti kakor riba, jaz bi pa rad videl, kako to napravite.«

★

Neki dobrončen dečko je zelo ljubil očeta in nikdar pustil, da bi kdo rekel kako žal besedo o njem. Neko nedeljo popoldne je oče zaspal pod hruško in sosedov Nace pravi temu dečku: »Poslušaj, kako tvoj oče smrči.« Ta pa je nevoljen odvrnil: »Oče ne smrčijo, pač pa se jim sanja o nekem psu in ta pes je, ki renči.«

d Velika tatvina se je izvršila na orient-ekspresu v Italiji. Neki uzmovič je odnesel vsebino 27 denarnih vreč. Natančna vsota še ni znana, ker je tat odnesel tudi zraven spadajoče papirje.

d Snežni viharji v Ameriki, 16. februarja so v zahodnem delu Združenih držav divjali strahoviti snežni viharji. V Kaliforniji je 15 ljudi zmrznilo, v Sieri Nevadi je snežni zamet zasul 11 oseb.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Francoska linija

Cie. Cie. Transatlantique

Havre-Newyork, samo 5 1/2 dni čez morje.

Cie. Chargeurs Réunis, Sud Atlantique in Transports Maritimes

za severno in južno Ameriko z brzoparniki ki vozijo vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije v Argentino, Kanado in Avstralijo

Vsa pojavnja daje zastopnik

IVAN KRAKER
Ljubljana

Kotlovsko ulica 35

V sedanjih težkih časih

vsakdo pazi, da kupi dobro in poceni. Preden se odločite za nakup izgotovljene moške, fantovske ali deške obleke, kakor tudi češkega in angleškega blaga, obrnite se zaupno na solidno tvrdko

Josip Ivančič, LJUBLJANA, Šelenbur-
gova ul. 1 (dvor., levo).

Za pravilno negovanje telesa

pokazuje se Fellerjev blagodišeči „Elsafluid“ koristnega delovanja že od časa naših dedov. On daje oslabelemu telesu novih moči in svežosti, oživlja živce, jači mišice in kite in prija vsem telesnim delom. Drgnjenje in umivanje z Elsafluidom krepi utrujene oči in zabranjuje nahod. Z vodo razredčen izvrsten za izpiranje grla in ust. Da je Elsafluid povsod tako priljubljen, je storila baš njegova vsestranska uporaba odzunan in znotraj kot zanesljivo domače sredstvo in kosmetikum. Močnejši, zato boljšega delovanja kot francosko žganje.

Zahtevajte za poizkus v lekarnah in odgovarjajočih prodajalnih izrečno »Fellerjev« pravi Elsafluid, v poizkusnih steklenicah po 6° Din, v dvojnatih steklenicah po 9° Din, ali specialnih steklenicah po 26° Din. Po pošti pride tem cenejše, čim več se naroči nenkrat; z zavojulno in poštno vred stanje:

9 poizkus, ali 6 dvoji, ali 2 specialni stekli. 61° Din
27 „ „ 18 „ „ „ 6 „ „ 133° „ „
54 „ „ 36 „ „ „ 12 „ „ 258° „ „

Naročila nasloviti različno takole:
EUGEN V. FELLER, lekarna v Stubici Donji, Elan-
trg br. 16, Hrvatska.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadruzi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov Din.

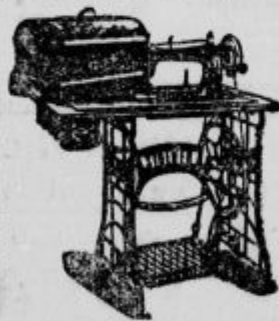
PRIPOROČAM VELIKO ZALOGO

modrocev

vsake vrste mreže, divane. Velika izbira žime in afrika vedno v zalogi in najceneje prodaja

RUDOLF SEVER, LJUBLJANA

Marijin trg št. 2 — naspr. frančiškanske cerkve.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vsak dom.

Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri trdku

L. Baraga,
Ljubljana
Seienburg. ul. 6/l.
Brezplačen pouk.
15 letno jamstvo.

EM. FISCHER, ZAGREB, Sudnička ulica 3/12

Dobavlja dvokolesa, dele za dvokolesa, pnevmatike, šivalne stroje, gramofone, gramofonske plošče ter nogometne žoge po najnižji ceni. Mehaniki dobe popust.

Zahtevajte veliki ilustrovani brezplačni cenik ter pošljite marko za Din 3.— za poštino.

UGODNO NAPRODAJ: HIŠA, posebno pripravna za mizarstvo obrt, v Predvoru pri Kranju. HIŠA z velikim vrtom zraven kolodvora v Novem mestu. — HIŠA z manjšim posestvom v Jurkavasi pri Straži. — Naslov v upravi lista pod št. 1209.

Laško in Istrsko BRINJE, slive

in fige dobite najceneje pri **FRAN POGACNIK**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 1230

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebilitiv in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. **LEKARNA TRNKOCZY** (zrav. rotovža), Ljubljana, Mesni trg 4

Dramatična društva in vsi del. igralci, nabavite si **ILUSTRIRANO »LEPO MASKO«** II. izd. Učna metoda maskiranja na podlagi slik in skic v raznih barvah. Cena izvodu 40 Din. — Založba **E. NAVINSEK, Ljubljana.** 7921

NEVESTE! Preden si nabavite **OPREMO** (balo), ogledajte si v trgovini

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA :: Štritarjeva ulica št. 5
krasno izbiro svile, volnenega blaga, gradla, sitona, kontenine, cvilha, brisač itd.

Žims, perje in puh vseh vrst vedno v zalogi.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Račun poštnega čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzoiav.: Gospobanka.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.

Izdajatelj: Dr. Frane Kulovec.

Urednik: Frane Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čoš.